"రెక్కవాలింది"

జీవితం స్టేషన్లోంచి...

'సాహిత్య యాత్రాస్పెషలు ట్రెయిన్' బయలుదేరుతున్నదన్న ప్రకటన చూడగానే హడావిడిగా కవులూ రచయితలు, కథకులూ-అనువాదకులు, పబ్లిషర్లూ తమతమ లగేజీలతో-బస్సులు, మోటారులు, జట్కాలు, రిక్షాలు, ఒంటెద్దుబళ్లు, పడవలు, కాలినడకనూ వచ్చి-ఇష్టం వచ్చినట్లు సర్దుకుకూర్చున్నారు.

టాపుల మీదెక్కారు.

ఫుట్‌బోర్డులమీద వ్రేలాడుతున్నారు.

గార్డు గిరీశం కంగారుగా ఆ కొసనుంచి ఈ కొసకు ఎర్రజండా, పచ్చజండాలు పుచ్చుకొని ప్లాటుపారంమీద అస్తవ్యస్తంగా పడేసివున్న బేళ్లకు బేళ్లు కవితాసామాగ్రిని తన్నుకుంటూ, విసుక్కుంటూ పరుగులెత్తుతున్నాడు. తమతమ రచయితలికి వీడ్కోలివ్వటానికి వచ్చిన పాత్రలతో, బండిలో చోటుకోసం కిటికీలదగ్గరా, గుమ్మాల దగ్గరా కుమ్ములాడు కుంటున్న కవులూ రచయితలతో జీవితం ప్లాటుపారం నానా కంగాళీగానూ తయారయింది.

శరత్‌సాహిత్యానికంటూ ఓ పెట్టె వేశారు. టాగూరు, బంకిములు కాకుండా తదితర అనువాద సాహిత్యానికంతటికీ మరో అదనపు బోగీ తగిలించారు. ఈ రెండు పెట్టెలూ పట్టనంతగా పుస్తకాలమధ్య కొనవూపిరితో మూలుగుతున్నవారు బెల్లంకొండ, రెంటాల, మద్దిపట్ల సూరి, నీలకంఠం, శైలేంద్ర, గద్దెలింగయ్య, ప్రేమచందు ప్రచురణల సంఘం ఇంకా రకరకాల అనువాదకులు. ప్రచురణ కర్తలపోటీల్లో పడి (అనువాదాన్ని అనువదిస్తూ) చీనా, రష్యన్, హిందీ, వంగ సాహిత్యాల్లో నమూనాకి పదిరకాల్తో కిక్కిరిసి ఎడం లేకుండా కూర్చున్నారు.

టాల్‌స్టాయి-గోర్కీ-మపాసాల పంచె, శరత్ అద్దకపు బంగాళీలాల్చీ తొడుక్కుని నిశ్చితంగా పేపరు చదువుకుంటున్న వ్యక్తి ఎవరో కాదు, శరత్ బోగీ అంతా ప్రత్యేకంగా తనదే అన్నట్లు ఆక్రమించుకున్న శివరామకృష్ణగారు.

దీన్నానుకుని డిటెక్టివ్ బోగీ వేశారు. ఇందులో టెంపోరావు బృందం అంతా పీనుగులా బ్రతికే రచయితలు బృందం! నెత్తుటి చొక్కాలు, ట్రంకుల్లో దాచిపెట్టిన శవాలు, పోలీసు టోపీలు, పిస్తోళ్లు-వ్రేలిముద్దర వాళ్లూ-బండి సాహిత్యంలో జరిగిన హత్యాచారాల్తో దుర్వాసన కొడుతోంది. ఈ పెట్టెలోనే పలకల వెండిగ్లాసుతో ఎక్కిన ఆరుద్ర, పెద్దకత్తిర ఆడిస్తూ కాళరాత్రి అని అరుస్తూ ప్రఖ్య శ్రీరామమూర్తి, ఒంటికంటి రహస్యంతో కనకమేడల అప్పుడే హత్య చేసిన ప్రమీలాదేవిని మోసుకుంటూ సాంబశివరావు, శాస్త్ర పరిశోధనలకు కనపడని చొక్కా తొడుక్కొని దిగంబరిగా కూర్చున్న ఎన్.ఆర్. నందీ, హత్యా? మరణమా? అని అరునస్తూ వజ్రపాణి అంతా ఏ నిముషంలో ఎవర్ని పొడుచుకుంటారో, ఏంజరుగుతుందో వూహించటం కష్టం.

ఆర్.ఎమ్.ఎస్. లో శ్రీశ్రీ కూర్చొని సిగరెట్టు కాల్చుకుంటున్నారు. ఆయన 'మహా ప్రస్థానాన్ని' చింపి గేయాల్ని అక్షరమక్షరమూ కత్తిరించి ఒకతందాన కవులు బంకపెట్టి తమ చంకల్లోని పుస్తకాల్లో అంటించుకొని మురిసి పోతున్నారు. దీనికనుబంధంగానే వ్రేలాడుతున్న 'జనానా పెట్టెలో'మధుర కవిత్వ సాంప్రదాయాలకు చెందిన నిరపాయకరమైన కవులు రాయప్రోలు, కృష్ణశాస్త్రి, పింగళి, కాటూరి, నండూరి ఇత్యాదులంతా తమలపాకులకు సున్నం రాసుకుంటూ నాలుక పండిందో లేదో చూసుకుంటూ ఖులాసాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు దాటిన కోటగోడల్ని గురించి.

దీని తరువాత సమశీతోష్ణపు పెట్టెలో వాతావరణానికి అనుగుణ్యంగా వ్రాసేవారు. ముఖ్యంగా సినిమా రచయితలూ, డాక్యుమెంటరీ కవులు కూర్చున్నారు.

దీనికానుకుని ఉన్న పెద్ద పెట్టి కథకులది. లోపల చోటు కోసం గుమ్మం దగ్గిరే చాలా మంది కథకులు తమ తమ లగేజీలతో కిటికీలోంచి లోపలికి తొంగిచూస్తూ నిరాశపడ్తున్నారు. అందుల్లో మునిమాణిక్యం వారు హోల్డాలు పర్చుకొని కాంతానికి శుభ్రంగా మల్లెపూల్లాటి ప్రక్కేసి, కాళ్ల కాడ దిక్కున కూర్చొని ఆ చోటు మరెవ్వరూ కాజెయ్యకుండా చూస్తున్నారు. చింతా దీక్షితులు, వటీరావుపై బెర్తు మీద ఎల్లాగో సర్దుకున్నారు. "హల్లోవ్ బావ!" అని అమృతం కేకెయ్యగా టు-బి-ఆర్ నాట్-టు-బి అన్న కొశ్చన్‌లో పోజు పెట్టి హేమ్ లెట్ వాలకంలో నున్న వారు బుచ్చిబాబు గారు. బల్ల క్రింద పరుండి 'రత్తికోక గట్టింది' అని పలవరిస్తున్న వ్యక్తి మా గోఖలే. ఎవరో అణాకాసు పారేసుకుంటే అది చల్లగా సంగ్రహించి 'వెధవ డబ్బు' అని గొణుక్కుంటున్న నిండైన తొణకని విగ్రహం పాలంకి. ఇరవయ్యవ శతాబ్దపు రచయితలు తత్త్వవేత్తలు కాగలరన్న

ప్రమాదంలో పడి దీక్షతులు గార్కి ప్రక్కపై బర్తులో యశోదా గీతాలు పాడుకుంటున్నవారు వెంకటచలంగారు. కార్నరు సీటులో కుటుంబరావు గారు నిర్లక్ష్యంగా కూర్చొని గమనిస్తున్నారు. గంజి కేంద్రంలోకి ఎగబడేలా పెట్టె మీదకు ఎగబడుతున్న కథకుల తండాను ఎక్కడా చోటు దొరక్క కాంతం పరున్న చోట దిగువను ప్రమదావనం బైండ్లను ఎత్తుగా పేర్చుకొని అందుమీద కూర్చొని లేసు అల్లుకుంటున్న వారు మాలతీచందూర్. బెదుర్తూ బెదుర్తూ ఆవిడ ఏమంటారోనని స్టారుసిగరెట్టు కాల్చుకుంటూ నల్లకోటు వేసుకున్న అల్పజీవి విశ్వనాథశాస్త్రి. ఒంటికాలు మీదనిల్చున్న సదరు పెట్టెలో ఎడముచాల్నందున క్రొత్తరాస్తా ఒకటి చూడడము కోసమున్నూ, గోదావరి గాలిలేక తలపుల తలుపులు మూయటమున్నూ జరిగాక కవికొండలవెంకటరావుగారు గోపికా గీతాలు పాడుకుంటున్న తెన్నేటిసూరిగారిని భారత స్త్రీ ఆదర్శం ఏమిటండీ అని రహస్యంగా! అడిగారు. ఆ ప్రక్కనే సుద్ద ముక్క తీసుకొని రైలు పెట్టి గోడల మీద 'దొంగలుంటారు జాగ్రత్త' అని వ్రాస్తున్న రైల్వే భాషా సంస్కరణాభిలాషి బొమ్మిరెడ్డిపల్లి సూర్యారావు. దొంగలున్నారు జాగ్రత్త అన్నదే రైటు. నా మచ్చులశంఖం ఎక్కడో పోయింది అని కంప్లెయిన్టు చేస్తున్న వ్యక్తి హితశ్రీ. గేటుదగ్గరే వచ్చేదారికడ్డుగా బయల్దేరిన ముహూర్తం మంచి ముహూర్తం కాదని విసుక్కుంటూ హోల్డాలు మీద కూర్చున్నవారు బలివాడకాంతారావుగారు. కాంతారావు గారిని టోకరా వేద్దామని కిటికీ దగ్గర అవకతవకల ఆమె చెప్పుల జోడును పుచ్చుకొని అమ్మ జూపుతున్న వ్యక్తి శాండిల్య. కాంతారావు గారి తర్వాత జండా కొయ్యలా చేతిలో పెంకుటిల్లుతో, దాన్ని ఎవరైనా పాడుచేస్తారేమో అన్న బెంగతో బితుకు బితుకుగా చూస్తూ, మోకాళ్ల మీద కూర్చున్న పల్చటి కోలపాటి ముఖం కుర్రాడు కొమ్మూరి వేణుగోపాలరావు. గులాబీ ముళ్లతో ఒళ్లు చీరుకపోగా విసుగుకుంటున్న వ్యక్తి ఇచ్ఛాపురపు జగన్నాథరావు. కర్రా-చెప్పులతోటి కిటికీలోంచి ఒద్దంటున్నా దూసుకొని కాస్త దూకుడుగా వచ్చి వేరుశనక్కాయలను చిటపట లాడిస్తున్న వ్యక్తి నార్ల చిరంజీవి. ఒక అసహ్యకరమైన కుంటిదాన్ని వెంటేసుకొని బుజంమీద కోతితో లోపలికి రానివ్వమని బ్రతిమాలాడుకుంటున్న మనిషి పురాణం సుబ్రహ్మణ్యశర్మ. కాంతారావు గార్ని సాగనంపటానికి అయిన అన్నపూర్ణవస్తే 'ఆవిడే నా రాగమయి లోపలకు సాయం పట్టండి' అని చెంగుపుచ్చుకొని లాగుతున్నది కాళీపట్నపురామారావు.

హఠాత్తుగా బాత్‌రూం తలుపు తెర్చుకుంది. అందులోంచి ముఖం తుడ్చుకుంటూ కుటుంబరావు వైపు బాగా కోపంగా హుందాగా నడిచి వెళ్తున్న పద్మ రాజుగారిని చూడగానే పెట్టెలో కలకలం బయల్దేరింది.

'అయ్యా! మీరు ఎక్కడున్నా చిన్న గాలివాన సృష్టించగలరు. తడిసిపోతాం. సమశీతోష్ణపు పెట్టెలోకి పోయి కూర్చోకూడదూ! అని అభ్యర్థించారంతా. ఆయన గంభీరంగా అక్కడ్నుంచి

లేచి దిగి వాతావరణానికి అనుగుణంగా రాసే సినిమా పెట్లోకి పోయి కూర్చున్నారు. ఈ బాత్‌రూం ఖాళీ కాంగానే ధనికొండ, భరద్వాజ, దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం చౌడేశ్వరీదేవిని వెంటబెట్టుకొని అంతా అందులోదూరి గెడిపెట్టేసుకున్నారు.

'ఈ పూట విశేషాలు' అంటూ సహజ గంభీర స్వరంతో ఏదో హెచ్చరించబోయిన పన్యాల రంగనాథరావు గారు మాట్లాడకుండానే ముళ్లపూడి వెంకటరమణ తన వీపు మీద ఎవరో తుంటర్లు అంటించిన సినిమా పోస్టర్లు చూచుకోకుండానే 'ఇందులో కన్నా జనతా ఎక్స్‌ప్రెస్సులోనే సుఖంగా ఉండేట్లుంది ప్రయాణం' అని ఎవ్వరూ నవ్వకపోవటం చూసి లెట్రిన్ గేటు సందుల్లో యిరుక్కున్న మురయాను సురయా, సురయా అని పిలిచాక అంతా గొల్లుమన్నారు.

కనుక్కోగా తెలిసింది.

బైటప్లాటుఫారం మీద కథకుల బోగీతప్పించి ఎడరెక్కా, పెడరెక్కా విరిచి లాక్కుపోతున్నారు. గోపీచంద్‌గారిని చెరోవైపు జబ్బదొరకపుచ్చుకొని లక్ష్మమ్మ-పేరంటాలూను. ఎట్నుంచి వచ్చారో ఎవరూ గమనించకుండానే, పాముపాట పాడుకుంటూ పరవళ్లు తొక్కేలా కళ్లల్లో నిప్పుల్ని కురిపిస్తూ వచ్చారు విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారు. ఈయిన్ని చూసి పాముని చూచి ధడుసుకుంటున్నట్లు ఎక్కడ కాటేస్తారోనని జనం ప్రక్కకు ప్రక్కకు తప్పుకుంటుండగా గిరీశం 'చిన్నకబురు, వన్ వర్డు యిల్లా బయిటకురండి' అంటూ శ్రీవారిని ఎగ్జిబిషను బోగీలు ఎక్కించాడు. అక్కడ ఒకే ఒక ఆసామీ కూర్చున్నారు శాలువాలూ, వైఖరినీ పట్టి పోల్చవచ్చు గాని పెట్టెలో మసక మసగ్గా వుండటం వలన సత్యనారాయణగారు మెడ కాస్త అలవాటుగా ఊయించారు. గిరీశం వంక ప్రశ్నార్థకంగా చెవిటివాళ్లకు చెప్పేలా అభినయిస్తూ 'ఇది ఆస్థానకవుల పెట్టె అండీ వెనుక హైదరాబాదు నైజాం యార్ బహదూర్ జంగు' అపు ఆపవోయి అని సత్యనారాయణ గారు 'అలనన్నయ్యకు లేదు' అంటూ పద్యం అందుకున్నారు. గార్డు గిరీశంగారు బ్రేకునానుకొని అటువైపున ఖాళీ అంతా నాటక సాహిత్యానికి కేటాయించారు. అందులో ఒక పంజరం వ్రేలాడ్తుతుంది. గిరీశంగార్ని అడగ్గా అది ఆచార్య ఆత్రేయ' ప్రాణ పంజరమని, ఆయిన బొందె మాత్రం 'తెప్పలుగ చెరువు నిండిన కప్పలు పదివేలు చేరు' అన్నట్టు చలువపెట్లో సినిమా రచయితల గుంపులో దూరిందనీ శలవిచ్చారు. ఇంకా సబ్‌ఇనస్పెక్టరుని ధీరోదాత్త నాయకుడినిగా చేసిన పల్లెపడుచు పినిశెట్టి గారూ, నరసరాజు గారి నాటకం బూటకపు ఇక్విప్‌మెంట్, బెల్లంకొండ రామదాసుగారు అనువాదపు పెట్టెలో పునర్జన్మ ఎత్తకముందు మర్చిపోయిన బెడ్డింగు, గాలి మేడల్లో వూగుతున్న అనిశెట్టి, వీర్ల మధ్య నిర్వికారంగా చక్రవర్తిగారూ, కిటికీ దగ్గర ఇనుప తెరల్ని లాక్కొని నిత్యోత్సాహంతో మాట్లాడుతున్న వాడు కొప్పరపు సుబ్బారావు గారు. సుంకర వాసిరెడ్డి 'వీరకుంకుమ' మెత్తుకుంటున్నారు. చెరికాస్తా భూమికోసం పోతుగడ్డ మీద కూర్చొని. ఇంకా క్రొత్త వాళ్లు ఎవరెవరో ఉన్నా

పెట్టె మటుకు ఖాళీగానే వుంది. గిరీశంగార్ని కనుక్కోగా చింతామణి, సక్కుబాయి, తులాభారాల బోగీని అంతక్రితమే కోచేసి గూడ్సుబండికి తగిలించారని తెలిసింది.

రెక్కవాలింది.

గార్డు గిరీశం బిగులూదాడు. జీవితం స్టేషనులోంచి ఒక దశాబ్దం ట్రెయిను టైమ్‌తో సాహిత్య యాత్రా స్పెషలు ట్రైను బయిల్దేరింది.

బండి బయిల్దేరాక గిరీశం గారిని బ్రతిమాలుకుంటూ ఏ పెట్టెలోనైనా తను ఎక్కడానికి అర్హత ఉందని దబాయిస్తున్నవారు, బ్రేకువెనుక పరుగెత్తబోయి స్తంభాన్ని గుద్దుకొని తల బొప్పికట్టగా ఆగిపోయినవారు శ్రీవాత్సవ శరీరమంతా లబ్జుగా ముచ్చెమటలు పోసి పోయింది. దగా-దగా-కుడి ఎడమలు దగా-ఇంకా కమ్మీలు పట్టుక వ్రేళ్లాడుతున్న వారిలో పంతుల శ్రీరామశాస్త్రి చాగంటి, కందుకూరి లింగరాజు, ఇసుకపల్లి, కె. సభా, శారద, ముద్దంశెట్టి హనుమంతరావు అంగర వెంకటకృష్ణరావు, సూర్యారావులు, అవసరాల సూర్యారావు, రామకృష్ణారావులు ఉన్నారు. జీవితం ప్లాటుపారం ఇంకా దాటకుండానే ఎవరో చెయిన్ లాగారు. కథకుల బోగీలోంచి ఒకరెవరో ఫుట్‌బోర్డు మీంచి జారి పట్టుతప్పి సాహిత్య యాత్రా స్పెషలు ట్రయిను క్రిందపడి ప్రాణం పోగొట్టుకున్నారు.

అయ్యో! అతడు శారద. అంతా కళ్లు మూసుకున్నారు. ఆ దుఃఖం సహించలేక. ఆ దృశ్యం భరించలేక. మరో భోగీ ఎందులో కెక్కినా చోటు దొరకదే. జీవితం స్టేషను బలికోరింది.

గిరీశం వచ్చి అంతా శుభ్రం చేశాడు. అరగంట దాటాక బండి మళ్లీ ముందుకు లాగింది. కదిలినట్టే కదిలి మళ్ళీ వెనక్కు రానారంభించింది. ఒక ఫర్లాంగు మెట్ట తగిలేసరికి 'ఇదేమిటీ రైలు వెనక్కు స్టేషనులోకి పోతుంది' అన్నారంతా.

బండి జీవితం స్టేషన్లోకొచ్చింది మళ్ళీ. డిటెక్టివ్, అనువాద సాహిత్యం, యీ బోగీలు కోసేసి సైడింగులో తోసేశారు.

చిన్నా పెద్దా రచయితలంతా తమ పాత్రలతో పరిసరాల్తో రాజీపడి సర్దుకుకూర్చున్నారు. మునిమాణిక్యం వారు కాంతాన్ని తీసి ప్రక్కదులిపారు. సైడింగులోకి నెట్టి వేయిబడుతున్న అనువాదపు పెట్టెలోంచి ఘోషలు మిన్ను ముట్టుతుండగా, సాహిత్య యాత్రా స్పెషలు ట్రయిను మువ్వలా బరిమీద పాములా, జీవితం స్టేషన్లోంచి చురుగ్గా బయల్దేరింది.

అప్పటికీ లేటయి అందుకోలేని వారంతా ప్లాటుపారం మీద నిలబడి దిక్కులు చూస్తుండగా వాలిన రెక్క మళ్లీ లేచే వరకూ గిరీశం పచ్చజెండా జోరుగా ఊపుతూనే ఉన్నాడు.

శారద నుండి చిమ్మిన నెత్తురు బద్దీల మీద అల్లానే వుంది. ఎవరూ చెరుపలేదు.

బండి జీవితం దాటి పరుగుచ్చుకుంది.

విశాలాంధ్ర